

Irradiadors (culturals)

Rellegint uns textos de l'amic Lluís Calderer em va venir a la memòria una de les converses que havíem tingut sobre el paper de les ciutats mitjanes en la configuració d'una cultura catalana avançada i potent. La seva reflexió estava a la base d'una acció que compartia amb mossèn Junyent: posar intel·ligències en contacte era un objectiu, per assolir el següent, crear nuclis irradiadors de cultura. Quaderns de Taller o la revista *Faig* eren dues iniciatives que el Lluís liderava amb aquest enfocament i que no van créixer perquè no van rebre mai el suport polític i econòmic que es mereixien. Encara recordo una excepció: quan Xavier Bru de Sala, com a Director General de Promoció Cultural, investit amb una aureola d'intel·lectual noucentista, ens va confirmar en el seu despatx de la Generalitat que ens concedia una subvenció d'un milió de pessetes per a *Faig*. Va ser un èxit puntual, ja que ni Ajuntament ni Diputació ni Generalitat van fer cap esforç per donar suport a una iniciativa que era més que una revista cultural: volia ser un focus irradiador de cultura des de Manresa, per anar més enllà.

El que per a molts podia ser frustrant, no ho era per al Lluís: la vastitud i intensitat de la ignorància de l'entorn no l'afectaven negativament; de fet, la manca de sensibilitat i subtilesa l'atiaven a pensar que calia treballar més per assolir l'objectiu. Calderer seguia, conscientment o no, la trajectòria de persones que abans havien jugat un paper similar a la ciutat. Em refereixo a Fidel Riu i Ignasi Armengou, artífexs de la revista *Cenacle* primer i després de la revista *Ciutat*, impresa i apadrinada per Ramon Torra i Pujol, una publicació modèlica que podeu consultar sencera al web <http://www.civtat.cat> (molt útil per comprendre l'abast d'una iniciativa cultural modèlica). Treure de l'oblit les persones que han plantat llavors d'excel·lència en la societat que vivim és missió indefugible. Mereixen ser recordades com a constructores de la nostra cultura. En aquest sentit, en la línia del web que he citat, investigar en profunditat la trajectòria de personatges com Riu i Armengou i el mateix Calderer és necessari i intrínsecament interessant. La vida d'Ignasi Armengou és digna d'un guió de pel·lícula britànica (mireu-ne l'article de la Wikipèdia).